

Dějepis - 8.třída

9.zadání

1.Zápis do sešitu

nadpis Židé v českých zemích v 19.století

- změny v postavení Židů nastaly v době vlády Josefa II. / 18.století/
- nemuseli nosit zvláštní označení, mohli začít studovat na různých školách, mohli zakládat továrny a podnikat, v rámci reformy v monarchii měli nařízeno přijmout německá jména
- 19.století do r.1848 se směli usazovat v oddělených částech města – ghettech
- úplné rovnoprávnosti dosáhli v r.1867, kdy získali plnoprávné státní občanství
- většina židovských obyvatel na našem území se přihlásila k české národnosti
- židovský tisk si většinou zvolil za svůj jazyk češtinu/ Lidové noviny v převážně německém Brně založené Adolfem Stránským/
- **Židé na Kroměřížsku:**
- První písemné zmínky o přítomnosti Židů v Kroměříži pochází z roku 1322.
- Významným rokem pro židovskou obec v Kroměříži se stal rok 1454. V tomto roce byli na základě rozhodnutí Ladislava Pohrobka vyhnáni Židé z moravských královských měst. Mnoho Židů našlo své útočiště v Kroměříži, která byla městem biskupským.
- Tak se stala Kroměříž největší a nejvýznamnější židovskou obcí na Moravě, vysloužila si název Hanácký Jeruzalém. Za tyto výhody však Židé museli platit vysoké poplatky.
- V první třetině 18. století vzrostl v Kroměříži antisemitismus. Proto byla židovská obec v roce 1727 obehnána separační zdí. I přes ochranu biskupa, již se Židé těšili, nebyla obec uchráněna pogromu v roce 1742 a 1774, kdy bylo židovské město opakovaně vyplněno.
- Situace Židů se zlepšila až v roce 1848, kdy byla zrušena tzv. segreganční zeď dělící židovskou obec od zbytku města. V tomto roce také Židé mohli být zvoleni mezi zástupce města. V roce 1851 zanikla židovská obec jako politicky samostatný útvar v rámci města, zachována zůstala pouze religiózní stránka obce. Ve druhé polovině 19. století a v první polovině 20. století se Židé prosazovali v mnoha oblastech kulturního života.
- Významným datem pro židovskou obec byl rok 1909, kdy byla odhalena nově vystavěná synagoga/ v místě dnešního Domu kultury/

Kontrolní otázky – písemně do sešitu

1/Co je to ghetto?

2/ Ze kterého století pocházejí 1.písemné zmínky o Židech v Kroměříži?

3/ Na kterém místě v Kroměříži se nacházela synagoga?